

VILNIAUS MIESTO APYLINKĖS TEISMAS

NUTARTIS

2024 m. liepos 26 d.
Vilnius

Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjas Jan Maciejewski teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjo A. K. pareiškimą dėl termino palikimui priimti atnaujinimo, suinteresuotas asmuo J. V.

Teismas

n u s t a t ė :

1. Pareiškėjas A. K. kreipėsi į teismą, prašydamas atnaujinti pareiškėjui įstatyme nustatytą terminą palikimui priimti, atsiradusiam po Č. J. V. mirties 2023 m. liepos 13 d.
2. Pareiškime nurodoma, kad 2019 m. gegužės 20 d. testatorė Č. J. V. surašė asmeninį testamentą, kuriuo visą savo turtą po mirties paliko pareiškėjui. 2023 m. liepos 13 d. testatorė Č. J. V. mirė, o 2024 m. kovo 19 d. Vilniaus miesto apylinkės teismas civilinėje byloje Nr. e2YT-1619-808/2024 priėmė nutartį, kuria patvirtino testatorės 2019 m. gegužės 20 d. asmeninį testamentą. Pareiškėjas teigia, jog 2023 m. rugsėjo mėn. rado asmeninį testamentą ir kreipėsi į notarą dėl palikimo priėmimo, o 2023 m. spalio 2 d. Vilniaus miesto apylinkės teismui buvo pateiktas pareiškimas dėl asmeninio testamento patvirtinimo, t. y. kol dar nebuvo praleistas palikimo priėmimo terminas. Taigi, pareiškėjas, elgdamasis rūpestingai ir atidžiai, siekė įgyvendinti paveldėjimo teisę nepraleidęs palikimo priėmimo termino, o teisminis procesas užsitęsė ne dėl pareiškėjo kaltės, veikimo ar neveikimo. Pažymi, jog niekas iš įstatyminių įpėdinių nesikreipė į notarą dėl palikimo priėmimo po Č. J. V. mirties, todėl atnaujinus palikimo priėmimo terminą nebus pažeisti kitų įpėdinių interesai.
3. Suinteresuotas asmuo J. V. teismo nustatytu terminu atsiliepimo į pareiškimą nepateikė.

Teismas

k o n s t a t u o j a :

4. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 5.50 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, kai jis faktiškai pradėjo paveldimą turtą valdyti arba kai padavė palikimo atsiradimo vietos notarui pareiškimą apie palikimo priėmimą. Šie veiksmai turi būti atliekami per tris mėnesius nuo palikimo atsiradimo dienos (CK 5.50 straipsnio 3 dalis), tačiau šis terminas nėra naikinamasis. Teismas gali praleistą terminą pratęsti (atnaujinti), jeigu pripažįsta, kad terminas yra praleistas dėl svarbių priežasčių (CK 5.57 straipsnio 1 dalis). Ar termino praleidimo priežastis svarbi, sprendžia teismas, įvertinęs konkrečias bylos aplinkybes.

5. Iš byloje pateiktų duomenų nustatyta, kad 2023 m. liepos 13 d. mirė Č. J. V., kurios paskutinė deklarauta gyvenamoji vieta buvo adresu (*neskelbtina*). Č. J. V. mirė našle, jos sutuoktinis G. V. mirė 2009 m. spalio 24 d. Byloje pateiktas 2019 m. gegužės 20 d. Č. J. V. surašytas asmeninis testamentas, kuris buvo patvirtintas 2024 m. kovo 19 d. Vilniaus miesto apylinkės teismo nutartimi, priimta civilinėje byloje Nr. e2YT-1619-808/2024, įsiteisėjusia 2024 m. balandžio 3 d. Iš 2023 m. rugsėjo 22 d. Testamentų registro išrašo matyti, kad palikimas po Č. J. V. mirties priimtas nebuvo. Gyventojų registro duomenimis, Č. J. V. turėjo 2 vaikus – sūnų J. V. ir dukrą T. P., kuri mirė 2009 m. balandžio 22 d. Pareiškėjas nurodo, jog jis yra palikėjos sūnėnas ir krikšto sūnus. Iš byloje pateikto 2019 m. gegužės 20 d. Č. J. V. asmeninio testamento matyti, jog po savo mirties testatorė visą savo turtą paliko pareiškėjui A. K.
6. Byloje taip pat pateiktas 2023 m. vasario 3 d. Nekilnojamojo turto registro išrašas, iš kurio matyti, jog palikėja nuosavybės teise turėjo butą, adresu (*neskelbtina*), taip pat kito nekilnojamojo turto. Bylos duomenimis, pareiškėjas po palikėjos mirties mokėjo buto, adresu (*neskelbtina*), komunalinius mokesčius.
7. Pareiškėjo teigimu, jis laiku neatliko visų būtinų teisinių veiksmų, kad būtų priimtas Č. J. V. palikimas, kadangi radęs asmeninį testamentą turėjo kreiptis į teismą dėl jo patvirtinimo, o bylos nagrinėjimas užsitęsė dėl nuo pareiškėjo nepriklausiusių aplinkybių, dėl ko visas procesas užtruko ir visa tai lėmė, kad pareiškėjas per įstatymo nustatytą terminą neatliko visų būtinų veiksmų dėl palikimo priėmimo.
8. Pagal kasacinio teismo praktiką, klausimą, ar konkrečios termino palikimui priimti praleidimo priežastys pripažintinos svarbiomis, ar jos yra pagrindas terminui atnaujinti, teismai turi spręsti atsižvelgdami į terminų, nustatytų palikimui priimti, paskirtį, teisinius padarinius, konkrečias bylos aplinkybes, byloje dalyvaujančių šalių elgesį, asmens, prašančio atnaujinti terminą (arba kurio vardu prašoma priimti palikimą), teisinį statusą, pareiškėjo elgesį bei kitas reikšmingas aplinkybes, taip pat į protingumo, sąžiningumo bei teisingumo kriterijus (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-262-421/2017*).
9. Šiuo atveju teismas, atsižvelgdamas į pareiškėjo nurodytas aplinkybes, į tai, jog Vilniaus miesto apylinkės teismas 2024 m. kovo 19 d. nutartimi nutarė patvirtinti Č. J. V., mirusios 2023 m. liepos 13 d., asmeninį testamentą, kuris sudarytas 2019 m. gegužės 20 d., taip pat į tai, kad kitų įpėdinių priimti palikėjos Č. J. V. palikimą nėra, o mirusiosios sūnus J. V., kuriam procesiniai dokumentai įteikti asmeniškai, atsiliepimo nepateikė ir neprieštaravo pareiškėjo pareiškimui, sprendžia, jog terminas palikimui priimti praleistas dėl pateisinamų priežasčių, jį atnaujinus nebus pažeisti kitų asmenų interesai bei teisinių santykių stabilumo principas, o neatnaujinus termino – priešingai, gali būti nepagrįstai suvaržyti (pažeisti) pareiškėjo turtiniai interesai.
10. Remdamasis tuo, kas išdėstyta, teismas pareiškėjo pareiškimą dėl termino Č. J. V. palikimui priimti atnaujinimo pripažįsta tenkintinu (CK 5.57 straipsnio 1 dalis). CK 5.57 straipsnio pagrindu pareiškėjo pareiškimą patenkinus, terminas palikimui priimti pratęstinas trims mėnesiams.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 290–292, 576–578 straipsniais,

n u t a r i a :

pareiškimą tenkinti.

Atnaujinti pareiškėjui A. K., a. k. (*neskelbtina*), praleistą terminą Č. J. V., a. k. (*neskelbtina*), mirusios 2023 m. liepos 13 d., palikimui priimti.

Išaiškinti pareiškėjui, kad jis turi per tris mėnesius nuo šios nutarties įsiteisėjimo dienos kreiptis dėl palikimo priėmimo į notarą pagal paskutinę Č. J. V., a. k. (*neskelbtina*), mirusios 2023 m. liepos 13 d., nuolatinę gyvenamąją vietą.

Nutartis per 7 (septynias) dienas nuo jos priėmimo dienos gali būti skundžiama Vilniaus apygardos teismui paduodant atskirąjį skundą per Vilniaus miesto apylinkės teismą.

Teisėjas

Jan Maciejewski